

Bratia a sestry,

s motívom svetla a tmy sa v 1. Jánovej epištole stretávame už hneď v prvej kapitole. Píše sa tam o tom, čo to znamená chodiť vo svetle. Vo svetle chodí ten človek, ktorý vyznáva Bohu svoje hriechy a spolieha sa na Božie slovo. Naopak v tme chodí ten, kto Božie slovo odmieta a tvrdí, že nemá hriech.

Motív svetla a tmy využil autor danej epištoly aj v druhej kapitole. Kým v prvej kapitole to bolo na individuálnej alebo osobnej úrovni, v prečítanom úseku ide o spoločenskú alebo medziľudskú. V prvej kapitole sa píše o tom, aký postoj zaujme človek vo svojom srdci voči Božej pravde. Postoj k Bohu a postoj k človeku je vzájomne a neoddeliteľne previazaný. Dnes budeme premýšľať nad svetlom a tmou vo vzťahu k iným ľuďom.

Kto nenávidí brata – aj keď tvrdí, že pozná pravé svetlo – je doteraz v tme, chodí v tme a nevie, kam ide, pretože mu tma zaslepila oči. (11. v.) Možno nás hneď prekvapí už to slovné spojenie „nenávidieť brata“. Pod tým samozrejme rozumieme aj sestru. Nejedná sa o pokrvných príbuzných, ale o veriach v cirkevnom zbore. O to viac je to zarážajúce, pretože my poznáme nenávisť voči nepriateľom. Ale nenávidieť brata?! Je to vôbec možné? Musíme konštatovať, že to možné je a že je to vážny problém. Bol to vážny problém už v rannej cirkvi.

Keby bolo vtedy všetko ideálne, tak by sme dnes nečítali o tom, že nenávidieť brata znamená nepoznať svetlo. Nenávisť sama o sebe je zlá, bez ohľadu na to, komu je adresovaná. Nenávisť voči nepriateľovi nie je menej závažná než nenávisť voči bratovi. S nenávisťou sa môžeme stretnúť aj v kresťanskom spoločenstve. Nie je to niečo, čo sa veriach v zbore netýka.

Vo svetle zostáva len ten človek, ktorý miluje brata. Pravé svetlo je Ježiš, ktorý je Kristus. On sám o sebe povedal: *Ja som svetlo sveta.* (8, 12) Keď veríme v Ježiša, chodíme vo svetle. Tak ako Ježiš miloval svet, máme my milovať druhých ľudí. Nedá sa nasledovať Ježiša a zároveň úmyselne pestovať v srdci nenávisť. Kto nenávidí, chodí v tme. Nenávisť nezostáva iba v srdci. Derie sa vonku a chce sa prejaviť v celej svojej negatívnej a deštruktívnej sile. Pripomeňme si jednu udalosť zo života praotca Jáka ako je opísaná v 1. knihe Mojžišovej. Jákob podvodom získal požehnanie, ktoré právom náležalo Ézavovi. Za to ho Ézav znenávidel. Rozhodol sa zabiť Jáka. Taká veľká bola jeho nenávisť. S tým istým sa stretávame aj pri Jákobovom synovi Jozefovi. Bratia ho znenávideli a chceli ho zabiť. Keď máme nenávisť v srdci, veľmi ľahko sa môže reálne prejaviť. Z meča v srdci sa ľahko stáva meč v ruke. Presne je to vyjadrené v knihe Príslovia: *Nenávisť vyvoláva rozbroje, ale láska prikrýva všetky priestupky.* (10, 12)

Ježiš viedol ľudí k tomu, aby sa snažili vyhýbať aj nenávisti voči nepriateľom. Teda tej nenávisti, o ktorej by niekto povedal, že je oprávnená. Nemáme rezignovať v boji proti zlu, ale ani sa nemáme odplácať zlým za zlé.

Proti nenávisti v srdci máme bojovať a môžeme aj zvíťaziť. Nie sami, ale skrze vieru v Ježiša Krista. Dnes sme k tomu na základe Písma všetci nabádaní. Tma ustupuje a sviati už pravé svetlo. (8. v.) Svitanie, nový deň, koniec noci, ráno – to všetko odkazuje na

novú nádej. Je to nová šanca na nový začiatok. Vďaka Ježišovi poznáme správnu cestu. Autor epištoly píše o novom prikázaní. To nové prikázanie je prikázanie bratskej lásky. Nie je to niečo, čo dovtedy neexistovalo. Preto je to staré prikázanie, a predsa nové. Inými slovami môžeme povedať, že prikázanie lásky je stále aktuálne. Lásku musíme stále znovu a znovu vnášať do našich vzťahov. Láska je základ, na ktorom máme budovať. Láska a nenávisť sa o srdce nedelia. Buď je v srdci nenávisť alebo láska. Každý má len jedno srdce, ktoré sa nedá rozdeliť.

Apoštol Pavol uvádza v 1. liste do Korintu, že najdôležitejšia je láska. Prikázanie lásky nám dáva všemohúci Boh. Boh nie je iba láskavý. On sám je láska. Ako aj spievame v jednej našej piesni: Boh náš je láska od večnosti... Na Bohu najlepšie vidíme, ako by sa láska mala prejavovať. Veľmi známy verš z Evanjelia podľa Jána začína slovami: *Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal...* (3, 16) Miloval a dal. Láska nie sú sľuby alebo prázdne slová. Láska sa má realizovať v živote. Boh nielen zaslúbil svetu spasenie, ale sám prišiel k nám, aby nám toto spasenie daroval.

Keď sa niekto pýta, čo je to bratská láska, môžeme to jednoznačne odvodiť z Božej lásky k svetu. Milovať iného znamená konať to, čo je pre iného dobré. *Láska bližnému zle nerobí.* (Rim 13, 10) Nie je to iba cit alebo iba sympatia, ale snaha o dobro druhého. Božia láska je obetavá a prináša záchranu. Prikázanie bratskej lásky nás vedie k tomu, aby sme nežili len sami pre seba, ale hľadeli aj na druhého. Všade, kde sa nachádzame – aj v rodine, aj v zamestnaní či škole, aj v zbore.

Druhé najväčšie prikázanie hovorí o tom, že máme „milovať bližneho svojho ako seba samého“. Tu by sa tiež mohol niekto špekulantsky opýtať, že kto je môj blížny. To sa aj raz stalo Ježišovi. Niekto sa Ho opýtal: A kto je môj blížny? Akoby sme lásku mali preukazovať iba niekomu. Ježiša odpoveď bola dlhšia a zdalo by sa, že ani neodpovedá na položenú otázku. Ježiš vtedy povedal Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi. Asi každý, kto tu dnes je, toto podobenstvo pozná. Ide v ňom o to, že človeku v krajnej núdzi nepomohli ľudia z jeho národa a s rovnakou vierou, ale pomohol mu úplne neznámy cudzinec a ešte k tomu inoverec – niekto od koho by sa to najmenej čakalo. Ježiš sa nakoniec pýta: Kto bol blížny tomu človeku v núdzi? Ježiš danú otázku obrátil opačným a správnym smerom. Nemáme sa pýtať „Kto je môj blížny?“ ale „Komu som ja blížny?“

Máme sa usilovať o to, aby sme pomohli tomu človeku, ktorý našu pomoc potrebuje a ktorému pomôcť môžeme. Lásku nemáme obmedzovať iba na niekoho konkrétneho, ale má nás viesť vo vzťahu ku každému.

Bratia a sestry, aj dnes dostávame nové prikázanie. Je to prikázanie lásky. V tomto prikázaní sú obsiahnuté všetky prikázania. Usilujme sa naplniť svoje srdcia láskou, aby v nich už nezostalo žiadne miesto pre nenávisť. Nenávidieť brata znamená chodiť v tme. Je to blúdenie bez cieľa. Našou úlohou je chodiť v tom pravom svetle. Dokážeme to vďaka Ježišovi. Len vďaka Nemu tma raz a navždy musela ustúpiť. Amen.

Vypočujme si slová vyslania, ako sú napísané v knihe Príslovia v 3. k. a vyprosme si požehnanie:

„Nech ťa neopustí láska a vernosť, priviaž si ich na hrdlo, napíš na tabuľu svojho srdca!“
Milosť nášho Pána Ježiša Krista, láska Božia a účasť Ducha Svätého, so všetkými vami odteraz až naveky. Amen.